

Робота В. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Після здобуття Україною незалежності національні підприємства різних форм власності зіткнулися з багатьма якісно новими проблемами зміцнення економічної безпеки [3, с. 204]. Це безпосередньо стосується й торговельних підприємств.

Для підприємств торгівлі економічна безпека формує такий їх стан щодо негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загрозі дестабілізуючих чинників, при якому забезпечується стійка реалізація основних господарських інтересів і стратегічних цілей.

Дослідження наукової літератури [1–4] засвідчує про те, що система економічної безпеки підприємств торгівлі неефективна. Це обумовлено, перш за все, наслідками фінансово-економічної кризи, інфляційними процесами, зменшенням купівельної спроможності населення, недобросовісною конкуренцією в результаті співпраці суб'єктів господарювання і органів влади, зниженням економічної стійкості внаслідок зміни системи оподаткування тощо. Зміна умов зовнішнього середовища функціонування підприємств торгівлі, посилення впливу дестабілізуючих чинників вимагають розробки ефективних організаційно-економічних заходів в напрямку посилення економічної безпеки, оптимізації її структурних складових.

Через це для підприємств торгівлі пропонуємо систему забезпечення економічної безпеки представити у вигляді певної моделі. Така модель містить цілі та завдання, спрямовані на нейтралізацію загроз зовнішнього і внутрішнього середовища, зменшення ризиків, протистояння руйнівному впливу на господарську діяльність підприємств торгівлі.

Відповідно до моделі, економічна безпека підприємств торгівлі сприяє підвищенню ефективності торгової діяльності, формуванню надійної системи

управління, забезпечення сталого фінансування, безпеки праці та життєдіяльності персоналу, збереження матеріальних цінностей, захисту інформації.

Відповідно до поставлених цілей завданнями зміцнення економічної безпеки підприємств торгівлі повинні бути:

- прогнозування, тобто своєчасне виявлення та усунення загроз особистій безпеці власників, керівників, працівників, причин і умов, які здатні завдати фінансових, матеріальних і моральних збитків, порушити стабільне функціонування та розвиток підприємств торгівлі;

- створення механізму та умов оперативного реагування на загрози економічній безпеці та прояви негативних тенденцій у функціонуванні підприємств торгівлі;

- формування ефективного інструментарію зміцнення економічної безпеки;

- створення умов для максимально можливого повернення та локалізації збитків, що виникли в результаті дії будь-яких загроз, прийняття необґрунтованих рішень або завданих неправомірними діями фізичних і юридичних осіб;

- впровадження заходів, спрямованих на ослаблення негативного впливу наслідків порушення техніки безпеки тощо.

Для підприємств торгівлі пропонується здійснювати ідентифікацію загроз економічній безпеці в процесі взаємодії з різними суб'єктами господарювання: постачальників, споживачів, конкурентів та органів державного управління.

З огляду на ідентифіковані загрози доцільно запропонувати шляхи зміцнення економічної безпеки для підприємств торгівлі щодо кожного суб'єкта взаємодії.

З метою взаємодії підприємств торгівлі з постачальниками основна увага повинна бути сконцентрована на таких аспектах: формування портфеля замовлень, визначення термінів і умов поставки, узгодження цінової політики, формування ефективних інформаційних каналів. Так формування партнерських відносин при забезпеченні економічної безпеки підприємств торгівлі з

постачальниками може здійснюватися не через традиційне управління товарними ресурсами (організація, формування і управління портфелем замовлень), а шляхом управління відносинами підприємств торгівлі зі стратегічними постачальниками з метою стимулювання їх перебудови під стратегічні і тактичні потреби торговельної діяльності.

Зміцнення економічної безпеки підприємств торгівлі у відносинах з споживачами може сприяти введення так званих CRM-систем (Customer Relationship Management System), які дозволяють поліпшити якість обслуговування покупців за рахунок отримання інформації від них про процес торгівлі, товарний асортимент, цінову пропозицію, комунікації з персоналом, а також збільшити обсяги товарообігу, оптимізувати систему маркетингу, зберігати інформацію про споживачів тощо.

Отже, необхідно виділити такі шляхи зміцнення економічної безпеки підприємств торгівлі, які визначають напрямки здійснення торговельної діяльності та розвитку суб'єктів господарювання. А саме це такі напрямки: облік змін у діючій нормативній базі, оптимізація фінансової діяльності, організація умов праці, розробка ефективної системи стимулювання та соціального забезпечення персоналу, створення умов для кращого розкриття здібностей працівників, формування якісного інформаційного забезпечення та його захист.

Таким чином, зміцнення економічної безпеки підприємств торгівлі характеризується заходами протидії негативному впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Реалізація сформованих пропозицій для підприємств торгівлі дозволить забезпечити їх стійкість на споживчому ринку, поліпшить якість управління і прийняття відповідних рішень, а також забезпечить розвиток на довгострокову перспективу.

Список використаних джерел:

1. Кавун С. В. Концептуальная модель системы экономической безопасности предприятия / С. В. Кавун // Экономика развития, 2013. – С. 97-101.
2. Клопов І.О. Забезпечення та управління економічною безпекою промислового підприємства / І.О. Клопов // Вісник ЗНУ. Економічні науки, 2011. – №1 (9). – С. 43-52.

3. Логотова Т. Г. Экономическая безопасность предприятия: сущность, задачи и методы обеспечения / Т. Г. Логотова, Д. И. Нагаевский // Теоретические и практические аспекты экономики и интеллектуальной собственности: сб. науч. трудов, 2011. – Т. 2. – С. 204-207.
4. Череп А. В. Концептуальні засади економічної безпеки підприємств / А. В. Череп, І. О. Лубенець // Вісник Запорізького національного університету, 2010. – №1 (5). – С. 63-66.